

	30.Kas	7.Ara	Değişim		30.Kas	7.Ara	Değişim
BIST-100 Endeksi	95.416	93.699	-% 1,8 ▼	EUR/USD	1,1315	1,1376	% 0,5 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%20,26	%20,31	5 bp ▲	USD/TL	5,2118	5,3019	% 1,7 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	387	391	5 bp ▲	EUR/TL	5,8994	6,0389	% 2,4 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	995	981	-% 1,3 ▼	Altın (USD/ons)	1.222	1.248	% 2,1 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%3,01	%2,85	-16 bp ▼	Petrol (USD/varil)	57,5	60,5	% 5,2 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta ABD'deki yoğun veri gündemi ve ticaret savaşlarına ilişkin gelişmeler küresel piyasaların odağında yer aldı. OPEC toplantısından petrol üretimini günlük 1,2 milyon varil azaltma kararı çıktı. Türkiye ekonomisi yılın 3. çeyreğinde ivme kaybederek yıllık bazda %1,6 büyüdü. Geçen hafta başında açıklanan enflasyon verisinin ardından TCMB'nin para politikasında atacağı adımlara yönelik soru işaretleri nedeniyle haftaya değer kaybıyla başlayan Türk lirası, izleyen günlerde TCMB'nin açıklamalarıyla kayıplarının bir kısmını geri aldı. Bu hafta yurtdışında yoğun bir veri gündemi takip edilecek. ABD'de enflasyon verileri, Euro Alanı'nda ECB toplantısının yanı sıra Brexit anlaşmasının İngiltere parlamentosunda oylanması gündemin öne çıkan başlıkları arasında yer alıyor. Yurt içinde ise Perşembe günü gerçekleştirilecek TCMB toplantısı yakından izlenecek.

ABD'de yoğun veri gündemi...

ABD'de tarım dışı istihdam Kasım ayında 155 bin kişi ile beklentilerin altında arttı. Saatlik ücretlerdeki aylık artış %0,2 olurken, işsizlik oranı ise %3,7'de kalarak son 49 yılın en düşük seviyesini korudu. Öte yandan, ABD'de fabrika siparişleri Ekim ayında gerilerken, Eylül ayı verisi de aşağı yönlü revize edildi. Alt kalemlerden dayanıklı mal siparişlerindeki aylık %4,3'lük düşüş dikkat çekti. İşgücü piyasasındaki gidişata dair önemli sinyaller veren veriler ABD ekonomisinde büyümenin gelecek yıl bir miktar hız keseceğine, ancak olumlu görünümün genel olarak korunacağına işaret ediyor. Bununla birlikte, Fed üyelerinin 2019 yılında ABD'de faiz oranlarının daha ölçülü bir şekilde yükseltileceği yönündeki açıklamalarını yinelemeleriyle 10 yıllık Hazine tahvil faizleri aşağı yönlü hareketini sürdürdü.

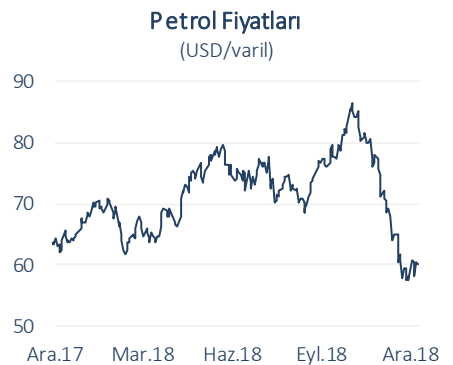
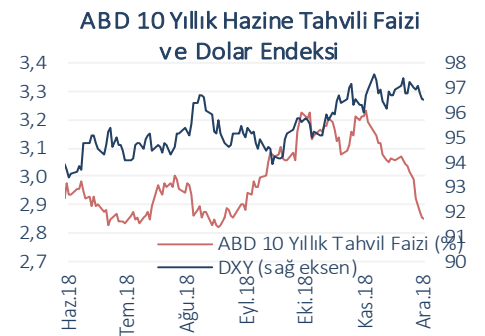
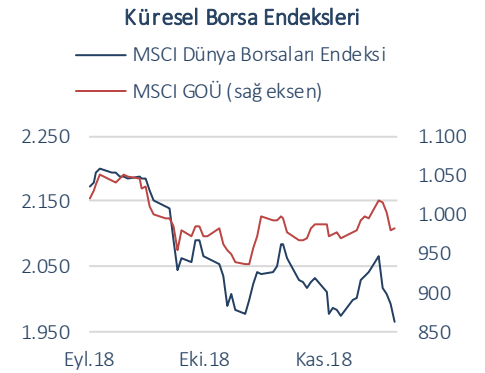
Ticaret savaşlarına yönelik gelişmeler gündemdeki yerini korumaya devam ediyor. Hafta başında ABD ve Çin arasında 90 günlük ateşkes ilan edilmesinin ardından küresel piyasalarda oluşan iyimserlik, hafta içinde Trump'ın yaptığı açıklamalarla bozuldu. Ayrıca, Çinli teknoloji şirketi Huawei'nin üst düzey yöneticilerinden Meng Wanzhou'nun ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımları ihlal ettiği gerekçesiyle Kanada'da tutuklanmasıyla birlikte ilişkilerin yeniden gerileceği endişeleri küresel piyasalarda satış baskısı yarattı.

ECB genişleyici para politikasından çıkış stratejisini açıkladı.

Euro Alanı'nda ECB'nin genişleyici para politikasından çıkış stratejisine ilişkin haberler hafta içerisinde gündemde yer aldı. Öne çıkan maddeler arasında; ECB'nin uyguladığı faizler arasında ilk olarak sadece mevduat faizinin artırılması ve bankalara değişken faizli bir yıldan uzun vadeli kredi imkanı oluşturulması bulunuyor. Böylelikle İtalya başta olmak üzere kırılgan bankacılık sistemine sahip ülkeleri göz önüne alındığında olası bir likidite sıkışıklığının önlenmesi hedefleniyor.

Petrol fiyatları hafta boyunca dalgalandı.

Geçtiğimiz haftanın önemli gündem maddelerinden biri de Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) toplantısıydı. Tarafların toplantının ilk gününde petrol arzının geleceği konusunda net bir yol haritası çizememesi Perşembe günü petrol fiyatlarının hızlı gerilemesine neden oldu. Cuma günü ise OPEC ve OPEC ile birlikte hareket eden ülkelerin günlük üretimi 1,2 milyon varil azaltma kararı almasının ardından Brent türü petrolün fiyatı yönünü tekrar yukarı çevirdi. Böylece, petrol fiyatları haftalık bazda %5,2 artarak haftayı 60,5 dolar/varil düzeyinde tamamladı.

Kaynak: Datastream

Büyümede ivme kaybı sürüyor.

Türkiye ekonomisi yılın üçüncü çeyreğinde zincirlenmiş hacim endeksine göre geçen yılın aynı dönemine kıyasla %1,6 ile %2 olan piyasa beklentilerinin altında büyüdü. Bu dönemde, üretim tarafında tarım sektörü toplam katma değeri %1, sanayi sektörü %0,3 artarken inşaat sektörü %5,3 geriledi. TÜİK sınıflamasına göre ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise %4,5 artış kaydetti. Harcamalar tarafında hanehalkının tüketim harcamalarındaki yavaşlama dikkat çekerken mal ve hizmet ihracatının büyümeye yüksek katkısı göze çarptı.

Standard&Poor's ve Fitch, Türkiye tahminlerinde revizyona gitti.

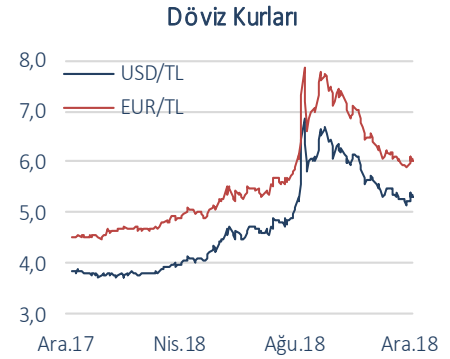
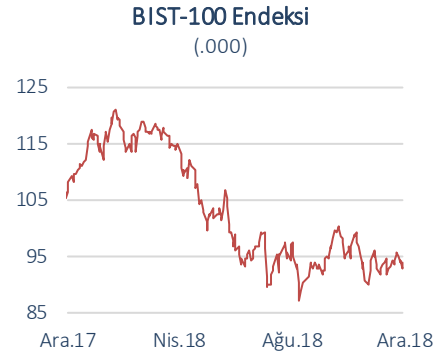
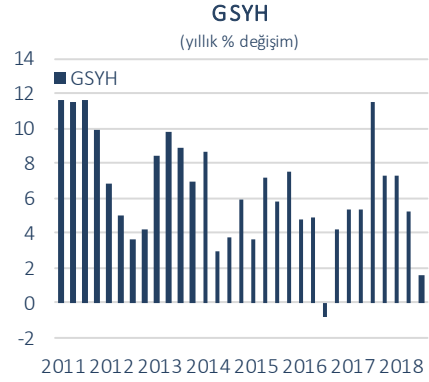
Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları Standard&Poor's ve Fitch hafta içerisinde Türkiye ile ilgili raporlar yayımladı. Standard&Poor's raporunda Türkiye'de artan belirsizliklere dikkat çekerek, 2019 yılında GSYH'nin daralacağını ve büyümenin 2020 yılında %3-4 civarında ılımlı bir artış kaydedebileceğini belirtti. Kuruluş ekonomideki yavaşlamanın, TL'deki değer kaybının ve finansman maliyetlerindeki yükselişin bankacılık sektörünün aktif kalitesinde bozulmaya yol açabileceğini, takipteki alacaklar oranının önümüzdeki 12-18 aylık dönemde %6 seviyesine yükselebileceğini kaydetti. Fitch de hafta içinde yayımladığı raporda Türkiye'ye ilişkin tahminlerinde revizyona gitti. Raporda, Türk bankalarının kârlılığının artan risk maliyetleriyle zayıfladığını belirten Fitch, önümüzdeki dönemde Türkiye ekonomisinin potansiyelinin altında büyüyeceğine ve yüksek enflasyonun devam edeceğine işaret etti. Fitch, 2018 yılı için büyüme beklentisini %3,8'den %3,5'e; 2019 büyüme beklentisini %1,2'den %0,6'ya; 2020 büyüme beklentisini de %3,9'dan %3,1'e indirdi. Kurumun 2019 yılı enflasyon beklentisi ise %15'den %17'ye yükseldi.

Reel efektif döviz kuru yükseldi.

TCMB tarafından yayımlanan Tüfe bazlı Reel Efektif Döviz Kuru Endeksi'ne göre (REDK) TL, Ekim ayının ardından Kasım'da da reel olarak değer kazandı. REDK Kasım ayında Ekim'e kıyasla %7,9 oranında yükselerek 74,6 ile geçtiğimiz Temmuz ayındaki seviyesine yaklaştı. Öte yandan, endeks yılsonuna göre halen %12,5 değer kaybına işaret ediyor.

Yurt içi piyasalar...

Geçtiğimiz hafta başında yıllık enflasyondaki gerilemenin başlamasıyla TCMB'nin para politikasında atacağı adımlara yönelik soru işaretleri TL varlıkların satıcılı bir görünüm izlemesine neden oldu. İlerleyen günlerde **TCMB'nin 2019 Yılı Para ve Kur Politikası raporunda** mevcut konjunktürde enflasyon odaklı para politikasını koruyacağına ve sıkı para politikasının devam edeceğine yönelik açıklamalarıyla kayıpların bir kısmı geri alınsa da piyasalar haftayı düşüşle tamamladı. Küresel ticaret savaşına ilişkin gelişmelerin etkisi yurt içi piyasalara da yansıdı. BIST-100 endeksi haftalık bazda %1,8 gerilerken, 2 yıllık gösterge tahvilin bileşik faizi 5 baz puan artışla %20,31 seviyesinde tamamladı. Haftalık bazda USD/TL %1,7; EUR/TL %2,4 artış kaydetti. **i**

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
10 Aralık	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH)	3.Çeyrek	%1,6(G)	%5,2
11 Aralık	Ödemeler Dengesi	Ekim	-	1,83 milyar dolar
	ABD ÜFE (aylık)	Kasım	%0,1	%0,6
12 Aralık	Hazine İç Borç Ödemesi (1.956 milyon TL)	Kasım	-	-
	ABD TÜFE (aylık)	Kasım	%0,1	%0,3
	Euro Alanı Sanayi Üretimi (Aylık)	Ekim	%0,3	-%0,3
13 Aralık	TCMB Faiz Kararı	-	-	-
	ECB Faiz Kararı	-	-	-
14 Aralık	ABD Perakende Satışlar (Aylık)	Kasım	%0,2	%0,8
	Euro Alanı Hizmetler PMI	Kasım	53,5	53,4
	Euro Alanı İmalat PMI	Kasım	52	51,8

(G) Gerçekleşme

Kaynak: Datastream

Sektörlerdeki Gelişmeler

Türkiye’de otomobil ve hafif ticari araç pazarı Kasım’da daralmaya devam etti.

Otomotiv Distribütörleri Derneği’nin açıkladığı verilere göre, Türkiye’de otomobil ve hafif ticari araç pazarı Kasım’da yıllık bazda %42,3 oranında daraldı. Öte yandan, ÖTV indirimlerinin de etkisiyle önceki aylara kıyasla pazarda bir miktar toparlanma gözlemlendi. Ekim ayında 21.571 adet olan otomobil ve hafif ticari satışları Kasım ayında 58.204 adet oldu.

Termik santrallerde kullanılan ithal kömürün %10’u yerli kömür ile ikame edilecek.

Kömür Üreticileri Derneği ile ithal kömür termik santral sahiplerini temsil eden TERSANED arasında imzalanan yerli kömür kullanımı niyet protokolü ile termik santrallerde kullanılan ithal kömürün %10 oranında yerli kömür ile ikame edilmeye başlanması, böylece kömür ithalatının azaltılması planlanıyor. Konuyla ilgili olarak açıklamalarda bulunan Enerji Bakanı Fatih Dönmez, ilk aşamada ithal kömürün %10'luk bölümünün yerli kömür ile ikame edileceğini, ilerleyen dönemde de bu rakamın artmasını planladıklarını ifade etti. Türkiye geçtiğimiz yıl TÜİK verilerine göre 36,6 milyon ton taşkömürü ithal ederken, bu miktarın yaklaşık 18,8 milyon tonluk kısmı termik santraller tarafından kullanıldı.

Kasım ayında hava trafiği artış kaydetti.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) Genel Müdürü Funda Ocak’ın yaptığı açıklamaya göre, Kasım ayında Türkiye, %14,24 payla Avrupa hava sahasında hizmet verdiği en yüksek trafik oranına ulaştı. Tarifeli uçuşlarda İstanbul üçüncü, tarifesiz uçuşlarda ise Antalya ikinci sırada yer alırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre inen uçak sayısında %10, kalkan uçak sayısında %10, transit üst geçişlerde de %11,3 artış gerçekleşti. Bu çerçevede, toplam trafikteki artış oranı %4,4 olarak kaydedildi.

Neden Önemli ?

Politikalarını temel amacı olan fiyat istikrarına yönelik oluşturan TCMB, bu hedefe ulaşmak için her yılın sonunda gelecek yıla ait para ve kur politikasını belirlemektedir. Para politikası kararları, enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve enflasyonu etkileyen diğer tüm unsurlardaki gelişmeler dikkate alınarak oluşturulmaktadır. TCMB geçen hafta yayımladığı 2019 Yılı Para ve Kur Politikası Raporu’nda önümüzdeki yıl gerçekleştireceği Para Politikası Toplantıları’nın (PPK) tarihlerini de kamuoyuyla paylaşmıştır. Açıklanan takvime göre, 2019 yılında Aralık ayı hariç 7 PPK toplantısının küresel piyasaların yakından takip edeceği ABD Merkez Bankası Fed’in para politikası toplantılarından daha önce yapılacak olması ise dikkat çekmiştir.

2019 PPK VE FOMC Toplantı Tarihleri	
PPK	FOMC
16 Ocak	29 - 30 Ocak
6 Mart	19 - 20 Mart
25 Nisan	30 Nisan -1 Mayıs
12 Haziran	18 - 19 Haziran
25 Temmuz	30 - 31 Temmuz
12 Eylül	17 -18 Eylül
24 Ekim	29 - 30 Ekim
12 Aralık	10 - 11 Aralık

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Batuhan Atman
Uzman Yardımcısı
batuhan.atman@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.